

İSO haziran ayı Meclis toplantısına Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum konuk oldu

Bahçıvan: “Yeşil dönüşüm farkındalığı hız kazanmalı”

Bahçıvan: “Küresel rekabet için sanayi sektörlerinin daha yeşil, daha döngüsel ve daha dijital olması bir gereklilik halini aldı. Bu çağda doğal kaynakların aşırı tüketimine yol açan ve ‘al-kullan-at’ modelinden süratle döngüsel ekonomiye geçmeliyiz. Ipsos ile yürüttüğümüz İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması-2025 sonuçlarına göre, sanayimizin sürdürülebilirlik eğilimlerinde en yüksek skora ulaştığı alan 100 üzerinden 50,33 ile ‘Farkındalık’ oldu. Bunun daha yüksek seviyeye çıkması önemli. Her fırsatta vurguladığımız gibi, her alanda yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirlik konusunda farkındalığın hız kazanması gerekiyor.”

Bakan Murat Kurum: “Sanayi ve üretim alanlarımızı konvansiyonel tüm savaş şartlarına hazır hale getirmeliyiz. Yer yerinden oynasa da Türkiye’nin tedarik zincirini kimsenin engelleyemediği ekosistemi hızlıca inşa etmeliyiz. İklim Kanunu ile yeşil kalkınma hedefimize çok daha hızlı ve doğru bir şekilde ulaşacağız.”

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Meclisinin haziran ayı olağan toplantısı “Döngüsel Ekonomi, Sürdürülebilir Yeşil Kalkınma, Deprem Güvenlikli Sanayi İçin Vizyoner ve Yenilikçi İş birliği Olanaklarını Değerlendirmek” ana gündemi ile Odakule Fazıl Zoku Meclis Salonunda gerçekleştirildi. İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan’ın açılış konuşmasını yaptığı toplantıya, Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum konuk olarak katılarak gündeme ilişkin değerlendirmelerde bulundu.

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçıvan, konuşmasında günümüzde küresel anlamda rekabetçi olabilmek için sektörlerin daha yeşil, daha döngüsel ve daha dijital olması bir gereklilik halini aldığına dikkat çekerek “Sınırlara ulaştığımız bu çağda doğal kaynakların aşırı tüketimine yol açan ve “al-kullan-at” olarak özetlenen doğrusal ekonomi modelinden süratle döngüsel ekonomiye geçmeliyiz. Circle Economy’nin Deloitte iş birliğiyle hazırladığı 2025 yılı Döngüsellik Boşluk Raporu, dünyanın döngüsel dönüşüm konusunda alarm verici bir şekilde geriye gittiğini, son 50 yılda dünya genelinde doğadan malzeme çıkarımının üç katına çıktığını ve bu gidişatla 2060’a kadar bu miktarın yüzde 60 daha artabileceğini ortaya koyuyor. Rapor, döngüsel ekonomiye geçişin artık bir tercih değil, zorunluluk haline geldiğini ortaya koyuyor. Biz de önemli iş birliklerimizden biri olan Ipsos Araştırma Şirketi ile yürüttüğümüz İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Araştırması’nı 2025’te ikinci kez gerçekleştirerek kamuoyu ile paylaştık. Türkiye genelinde 600’ün üzerinde sanayi firması ile gerçekleştirilen araştırmamızın sonuçları çerçevesinde “İSO Sanayide Sürdürülebilirlik Eğilimi Skorları”nı da hesapladık. Türkiye genelinde sanayi firmalarının en yüksek skora

ulaştığı alan; 100 üzerinden 50,33 ile ‘Farkındalık’ oldu. Türkiye’de ilki geçen yıl yapılan araştırmada da firmaların en yüksek skora ulaştığı alan 48,97 ile ‘Farkındalık’ olmuştu. Her fırsatta vurguladığımız gibi, her alanda yeşil dönüşüm ve sürdürülebilirlik konusunda farkındalığın hız kazanması gerektiğine inanıyoruz” dedi.

Yeşil dönüşüm finansmanı mevzuatı hız kazanmalı

Yeşil dönüşüm uluslararası ticaret açısından da öncelikli bir kriter halini aldığını vurgulayan Bahçivan, Avrupa Yeşil Mutabakatının önemli bir unsuru olan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması (SKDM) başta olmak üzere döngüsel ekonomiye geçişe yönelik pek çok yeni standart küresel ticareti etkileyecek nitelikte olduğunu hatırlattı. Türkiye’de yeşil dönüşümün finansmanına yönelik mevzuat altyapısı, taksonomi, hesaplama, doğrulama ve raporlama ile risk yönetimi ve veri üretimi konusundaki çalışmaların hız kazanmasının, yeşil dönüşüme yönelik uluslararası finans kaynaklarının Türkiye ekonomisine yönelmesi açısından önem arz ettiğine değinen de Bahçivan, şöyle konuştu:

“Climate Bonds Initiative (CBI) tarafından yayımlanan verilere göre 2024 yılı sonu itibarıyla toplam yeşil tahvil hacminin 3,5 trilyon dolara ulaşması, COP29’da Dünya Bankası’nın çok taraflı kalkınma bankalarının 2030’a kadar gelişmekte olan ülkelere yılda 120 milyar dolar iklim finansmanı sağlamayı hedeflediğini duyurması küresel piyasaların konuya verdiği önemi gösteriyor. Bu bağlamda Paris Anlaşmasına taraf olan ülkemizin 2053 Net Sıfır Emisyon Hedefi doğrultusunda hazırlanan ve Kasım 2024’teki COP29 sırasında açıkladığınız Türkiye’nin İklim Değişikliği ile Mücadele Uzun Dönem Yol Haritası, ülkemizin iklim değişikliğiyle mücadele vizyonunun ortaya konulması açısından olduğu kadar sanayimizin hedeflerinin belirlenmesi adına da çok önemli. Benzer şekilde İklim Kanunu’nun da bir an önce hayata geçmesini bekliyoruz.”

Üçüz dönüşüm için bütüncül bir yaklaşım yürütmeli

Dönüşümün başarılı bir şekilde gerçekleşmesinde değişimi benimseyen bir toplum için harekete geçilmesinin önemine değinen Bahçivan “Dijital ve yeşil dönüşüme insan ve kültür unsurlarını da ekleyen ve üçüz dönüşüm olarak adlandırılan bu süreci, dönüşümün öznesi olan insanı temel alarak bütüncül bir yaklaşım ile yürütmek gerekiyor. Sanayinin sürdürülebilir yeşil kalkınma için artan sorumluluğunu vurguladığı gibi kamu, finans kurumları, sivil toplum kuruluşları ve üniversitelerin iş birliği içinde hareket etmesini de gerektiriyor. ISO olarak bu yoldaki engelleri iş birliği içinde aşabileceğimize inanıyoruz. Ülkemizin 2026’da düzenlenecek COP31 toplantısına ev sahipliği yapmak yönündeki talebini de yürekten destekliyoruz” dedi.

Envanter çalışması hayata geçirilmeli

İSO Yönetim Kurulu Başkanı Erdal Bahçivan, yaklaşık iki buçuk yıl önce Cumhuriyet tarihimizin en acı verici depremlerini yaşadığımızı vurgulayarak İstanbul’daki olası bir depremin sonuçlarının çok daha ağır olacağının bilinciyle; deprem riski ve sanayi tesisleri için acilen yapılması gerekenlere dikkat çekti. Bahçivan, bu doğrultuda 3 aşamadan oluşan öneri setlerini açıkladı:

“İlk aşamada; İstanbul’da sanayi tesislerinin depreme dayanıklılık durumunu ortaya çıkaracak bir envanter çalışması süratle hayata geçirilmeli. İkinci aşama, yapıların depreme karşı güçlendirilmesine yönelik mevzuat ile ilgili. ISO olarak çalışma yürüttüğümüz akademisyenler ile harici ve kısmi güçlendirmeyi sağlayacak “yapısal göçmeyi önlemeye yönelik onarım ve iyileştirme” yöntemlerinin mevzuata eklenmesini talep ediyoruz.

Üçüncü aşama ise dönüşüm için sanayimize gerekli finans ve vergi desteğinin sağlanmasıdır. Bu amaçla, kentsel dönüşüme benzer bir “sanayi dönüşümü” projesi süratle hayata geçirilmeli.”

Kurum: “Sanayi ve üretim alanlarımızı savaş şartlarına hazır hale getirmeliyiz”

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Murat Kurum ise şu anda Anadolu coğrafyasının etrafının adeta bir ateş çemberine dönüştürüldüğünü belirterek “Böylesi dönemlerde ülkelerin verdiği refleksler kritik önemdedir. Üretimde, sanayide çarkların durmaması; stratejik tesislerimizi savaşlarda dahi koruyabileceğimiz bir alt yapıya kavuşturmamız gerekiyor. Sınırlarımızda yaşanan İran-İsrail füze savaşlarından gördük ki; ülkelerin birbirlerine dair ilk hedef aldıkları yerler daima stratejik üretim alanları oluyor. Yani bir ülkenin, önce ayakta kalabileceği unsurlar yok ediliyor. Bu nedenle biz de sanayi ve üretim alanlarımızı konvansiyonel tüm savaş şartlarına hazır hale getirmeliyiz. Yer yerinden oynasa da Türkiye’nin üretim zincirini, tedarik zincirini kimsenin engelleyemediği bir üretim ekosistemini hızlıca inşa etmeliyiz” dedi.

Bakan Kurum, Türkiye’nin bu yaşananlardan ders çıkarıp başta sanayiciler olmak üzere bütün iş insanlarıyla birlikte tedbir alması gerektiğinin altını çizerek “Biz eskiyi takip ederek dünyada rol alamayız, kilit oyuncu olamayız. Çünkü büyük devlet olmanın yolu eskiye takılıp kalmakta değil, bilakis eskiden ders alıp daima yeniyi üretmektedir. Şu anda aktif küresel aktörlere bakarsanız, ileriye çıktıkları şey hiçbir zaman sadece kas gücü olmamıştır. Daima ekonomide, sosyal yaşamda ve teknolojiye yapabildikleri değişimlerle öne çıkmışlardır. Tarihe baktığımızda durum farksız değildir. Selçuklu da Osmanlı da böyle öne çıkmıştır. Biz de yeni dünyanın getirdiği yeni şartları ülkemizin ve milletimizin çıkarına uygun olarak en iyi şekilde kullanmak zorundayız, buna mecburuz. Tüm sektörlerimizden ve sanayi odamızdan bu noktada beklentimiz büyüktür. Bizler de her zaman sizlerin yanındayız” dedi.

Bakan Kurum, konuşmasında Türkiye’nin sanayide yeşil dönüşüm yol haritasına ilişkin bilgiler de vererek “Ekonominin merkezi, ihracatın kalbi, sanayinin direği olan İstanbul’umuz, ülkemizin yeşil kalkınma sürecine de öncülük yapmalı, İstanbul sanayicileri, tesislerimizin ihtiyacı olan yeşil dönüşüme liderlik etmelidir” dedi.

Bu memleketi her türlü çevre felaketinden koruyacağız

İklim Kanunu ile Türkiye’nin iklim kaynaklı krizlere karşı bütünleşik bir alt yapı oluşturacağını, yeşil kalkınmada bağımsız ve öncü adımlar atacağını da dile getiren Bakan Kurum şunları söyledi: “Sanayicimizin sıkça sorduğu; Ulusal Emisyon Ticaret Sistemi ve Ulusal Yeşil Taksonomi Yönetmeliği başta olmak üzere birçok mevzuatın yürürlüğe girmesinde kritik bir öneme sahip olan İklim Kanunu’numuz da Meclis Genel Kurulu gündemine geldi. Bu kanun ile birlikte birçok yeni teknolojiyi geliştirme konusunda hiçbir ülkenin tesirinde kalmadan daha özgür bir araştırma geliştirme ortamı sağlayacağız. En temelde şunu da söyleyebilirim. Hem sanayide üretimde en güçlü şekilde, en güçlü noktaya koşacağız hem de bu memleketi her türlü çevre felaketinden ve iklim krizinin getirdiği olumsuz etkilerden koruyacağız. Böylelikle Cumhurbaşkanımızın tüm dünyaya ilan ettiği, 2053 Net Sıfır Emisyon ve Yeşil Kalkınma hedefimize çok daha hızlı ve doğru bir şekilde ulaşacağız. Bu yöndeki tüm desteğimizi verdik, kanunumuzun meclisimizden çıkmasını bekliyoruz.”